

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก่อตั้งมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2518 ผ่านช่วงที่เฟื่องฟู และช่วงที่วิกฤตมาแล้วหลายยุคหลายสมัย ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตการณ์การเมือง หรือแม้แต่มาตรการทางเศรษฐกิจ เหตุการณ์เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์ไม่มากก็น้อยตามแต่ความรุนแรงของเหตุการณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความผันผวนของราคาหลักทรัพย์ และความผันผวนของผลตอบแทนในหลักทรัพย์ รวมไปถึงปริมาณการซื้อขาย สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อนักลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวแปรเหล่านี้สะท้อนถึงการตอบสนองของนักลงทุน ตลอดจนความเสี่ยงของนักลงทุนที่มีผลกระทบมาจากข่าวทางด้านการเมืองและข่าวทางด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 1-1 แสดงสถิติภาพรวมตลาด

	2545	2546	2547	2548	2549
ดัชนีตลาด					
ปิด	356.48	772.15	668.10	713.73	679.84
สูงสุด	426.45	772.15	794.01	741.55	785.38
ต่ำสุด	305.19	350.19	581.61	638.31	622.14
ดัชนี SET 100					
ปิด	-	-	-	1,092.64	1,033.38
สูงสุด				1,118.55	1,197.32
ต่ำสุด				970.15	941.29
ดัชนี SET 50					
ปิด	228.40	509.06	468.68	502.85	473.27
สูงสุด	278.89	509.06	523.07	522.64	547.53
ต่ำสุด	198.34	224.46	393.88	446.03	430.96

	2545	2546	2547	2548	2549
อัตราเงินปัน					
ผลตอบแทนของตลาด (%)	2.72	1.81	2.75	3.37	4.23
P/Eของตลาด					
P/Eของตลาด	6.98	13.65	9.40	9.40	8.10
P/BVของตลาด					
P/BVของตลาด	1.36	2.71	2.00	1.91	1.65
มูลค่าการซื้อขาย					
หมุนเวียน					
- ปริมาณ (ล้านหุ้น)	263,969.99	548,581.67	550,423.60	639,678.15	747,790.95
- มูลค่า (ล้านบาท)	2,047,442.2	4,670,281.49	5,024,399.25	4,031,240.02	3,956,262.03
มูลค่าการซื้อขาย					
เฉลี่ยต่อวัน					
- ปริมาณ (ล้านหุ้น)	1,077.43	2,220.98	2,246.63	2,610.93	3,077.33
- มูลค่า (ล้านบาท)	8,356.91	18,908.02	20,507.75	16,454.04	16,280.91
จำนวนรายการ					
จำนวนรายการ (รายการ)	17,594,265	31,689,520	31,703,029	27,922,274	7,396,737
จำนวนรายการ					
จำนวนรายการเฉลี่ยต่อวัน	71,813	128,298	129,400	113,968	91,318

ที่มา : setsmart

เนื่องจากราคาและปริมาณการซื้อขาย ได้สะท้อนถึงข่าวสารข้อมูลที่ได้เผยแพร่ออกมา จึงนำมาสู่ความสนใจในด้านข่าวสารที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ และอย่างที่รู้กันว่าข่าวด้านเศรษฐกิจเป็นที่สนใจต่อนักลงทุน โดยเฉพาะมาตรการทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นมาตรการที่ทางภาครัฐฯ ใช้เพื่อดำเนินวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) แก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศเฉพาะเหตุการณ์ 2) เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจตามแนวนโยบายของรัฐบาล 3) ใช้ส่งเสริมการลงทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่งของประเทศ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อราคาและความผันผวนของ

หลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักลงทุนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะมาตรการของภาครัฐฯ บางมาตรการที่จำเป็นต้องออกมาเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ แต่อาจไม่เชื่อต่อการลงทุนของนักลงทุน ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่นักลงทุนต้องพิจารณาว่าจะได้รับผลดีผลเสียอย่างไรกับมาตรการที่ประกาศออกมา

ในทำนองเดียวกันกับข่าวสารทางด้านการเมือง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ เหตุอันเนื่องมาจากสถานการณ์ทางการเมืองเป็นตัวกำหนดภาวะการลงทุน เสถียรภาพทางการเมืองที่มั่นคงจะเป็นตัวดึงดูดให้ลงทุนหันมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยมากขึ้น หากการเมืองมีเสถียรภาพราคาหลักทรัพย์ก็จะปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ผลตอบแทนก็จะลดลงเพื่อชดเชยกับความเสี่ยงที่ลดน้อยลง ซึ่งทำให้เกิดความผันผวนของราคาและผลตอบแทนเช่นเดียวกัน ในทางตรงกันข้ามหากสถานการณ์ทางการเมืองไม่มั่นคง นักลงทุน โดยเฉพาะนักลงทุนต่างชาติก็จะทำการถอนการลงทุน ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ที่จะต้องปรับตัวลดลงตามไปด้วย

จากความสำคัญของข่าวสารทั้งสองประเภทจึงเกิดเป็นความสนใจในการศึกษาถึงธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบจากข่าวเหล่านั้น โดยศึกษาถึงความผันผวนของผลตอบแทนของหลักทรัพย์ เนื่องจากนักลงทุนจะประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากข่าวสารที่ได้รับ ทั้งข่าวการเมืองและข่าวมาตรการทางเศรษฐกิจ จากนั้นก็จะคาดการณ์ถึงผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นจากข่าวนั้น หากข่าวสารที่ได้รับยังไม่มี ความแน่นอนย่อมส่งผลถึงความผันผวนในราคาและผลตอบแทนตามไปด้วย นอกเหนือจากความผันผวนของราคาและผลตอบแทนแล้วปริมาณการซื้อขายก็เป็นตัวบ่งชี้ถึงการตอบสนองต่อข่าวสาร หากปริมาณการซื้อขายมากจำนวนรายการในการซื้อขายสูงย่อมหมายความว่า ข่าวสารหรือเหตุการณ์นั้น ๆ มีความสำคัญต่อนักลงทุน

ในการศึกษาครั้งนี้เราจะทำการวัดความผันผวนของราคาและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ รวมไปถึงปริมาณการซื้อขาย และจำนวนรายการซื้อขาย เพื่อทดสอบความผันผวนของวันที่เกิดเหตุการณ์ข่าว เทียบกับวันที่ไม่เกิดเหตุการณ์ข่าว โดยในช่วงปีพุทธศักราช 2547 ถึง 2549 มีเหตุการณ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และการเมืองที่สำคัญ ๆ หลายเหตุการณ์ ช่วงปี 2547 ถึง 2548 เป็นช่วงปีที่มีปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ช่วงปลายปี 2548 ถึง 2549 ที่ผ่านมาเป็นปีที่รัฐบาลได้รับมรสุมทางการเมืองมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ หลังจากได้รับเสียงเลือกตั้งอย่างท่วมท้นตอนต้นเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2548 รัฐบาลมีอำนาจเต็มจนฝ่ายค้านไม่สามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่ มีการแทรกแซงการทำงานขององค์กรอิสระ รวมไปถึงปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในโครงการใหญ่ ๆ อย่างเช่น โครงการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ

โครงการจัดซื้อเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิดซีทีเอ็กซ์ ต่อเนื่องมายังปัญหาความเสื่อมศรัทธาในตัวผู้นำรัฐบาล จากการขาดความมีจริยธรรมในการขายหุ้นของธุรกิจในรอบครัวให้กับกองทุนต่างชาติจากประเทศสิงคโปร์ โดยหลีกเลี่ยงภาษีจนเกิดจากชุมนุมประท้วงกดดันในรัฐบาลต้องยุบสภาในเวลาต่อมา

การจัดการเลือกตั้งโดยพรรครัฐบาลลงสมัครรับเลือกตั้งเพียงพรรคเดียวประกอบกับการจัดการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จนท้ายที่สุดศาลได้ตัดสินว่าการเลือกตั้งเป็นโมฆะต้องเลือกตั้งใหม่ ปัญหาเหล่านี้สั่งสมมานานจนทหารต้องออกมาทำการปฏิวัติ ถึงแม้ว่าไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่การปฏิวัติในครั้งนี้ก่อนแตกต่างจากการปฏิวัติในครั้งก่อน ๆ มาก สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นในการเมืองไทยมาก่อน

ในส่วนของข่าวทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นข่าวมาตรการเศรษฐกิจที่ออกมาจากรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทย มาตรการสำคัญ ๆ ที่ประกาศออกมา อาทิเช่น การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย เพื่อยับยั้งเงินเฟ้อ หรือการตรึงราคาน้ำมัน เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกยังผันผวนต่อเนื่องและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากน้ำมันเป็นปัจจัยหลักในการผลิตเกือบทุกอุตสาหกรรม จึงซ้ำเติมต้นทุนการดำเนินงานของบริษัทต่าง ๆ โดยเฉพาะบริษัทใหญ่ ๆ ที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ และจากการที่ต้นทุนสูงขึ้นก็จะกระทบต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ที่ลดลง ซึ่งสะท้อนถึงความผันผวนของราคาและผลตอบแทนรวมไปถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่จะเข้าไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ในขณะที่เศรษฐกิจในช่วง 2 - 3 ปีนี้ก็จะชะลอตัวลง ทำให้นักลงทุนต่างไม่กล้าลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องออกมาตราการเพื่อส่งเสริมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หลากหลายมาตรการ ข่าวสารต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีผลต่อราคาหลักทรัพย์ไม่มากนักน้อย

การศึกษานี้ต้องการทดสอบว่าความผันผวนของราคาและผลตอบแทนรวมถึงธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ในวันที่เกิดเหตุการณ์ข่าว และวันที่ไม่เกิดเหตุการณ์ข่าวมีความผันผวนแตกต่างกันอย่างไร และยังต้องการทราบอีกว่าข่าวเศรษฐกิจและข่าวการเมือง ข่าวประเภทใดจะมีผลกระทบต่อราคาและความผันผวนของราคาหลักทรัพย์มากกว่ากันสำหรับตลาดหลักทรัพย์ไทย ซึ่งจากงานศึกษาก่อน ๆ พบว่าข่าวการเมืองไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับราคาและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ นักเศรษฐศาสตร์มักไม่ตอบสนองต่อข่าวสารทางการเมือง หากสถานการณ์ทางการเมืองยังไม่มีชัดเจน โดยขณะที่ข่าวทางการเมืองยังไม่แน่นอนนักลงทุนก็จะยังไม่เสี่ยงกับความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของความผันผวนของธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกิดจากข่าวสารด้านการเมืองในวันที่มีข่าวการเมืองเปรียบเทียบกับวันที่ไม่มีข่าวการเมือง
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของความผันผวนของธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกิดจากข่าวทางเศรษฐกิจ ในวันที่มีข่าวเศรษฐกิจเปรียบเทียบกับวันที่ไม่มีข่าวเศรษฐกิจ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ ข่าวการเมือง / ข่าวเศรษฐกิจ กับธุรกรรมการซื้อขาย หลักทรัพย์ โดยแยก ข่าวการเมือง / ข่าวเศรษฐกิจ ออกเป็นข่าวดีและข่าวไม่ดีว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.3 ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ขอบเขตของข่าวสาร ในการศึกษาคครั้งนี้เราสนใจเฉพาะข่าวการเมืองและข่าวเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ โดยใช้พาดหัวข่าวหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ธุรกิจที่นักลงทุนให้ความสนใจ อันได้แก่ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และหนังสือพิมพ์มติชน ในวันที่เกิดเหตุการณ์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าข่าวนั้นมีความสำคัญและอยู่ในความสนใจของผู้ลงทุน ซึ่งสามารถหาข้อมูลข่าวเหล่านี้ได้จากศูนย์ข้อมูลข่าว News Center ที่ติดตั้งอยู่ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากเจ้าหน้าที่เว็บไซต์ www.thailandnews.com โดยข่าวทั้งสองประเภทต้องไม่เกิดพร้อมกันในวันเดียวกัน และถ้าข่าวสำคัญที่เกิดขึ้นเกิดในวันปิดทำการ เราจะยึดวันที่มีข่าวเป็นวันที่เปิดทำการวันแรกแทน และหากเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเราจะเลือกข่าวที่เกิดขึ้นวันแรกเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้น

2. ขอบเขตของระยะเวลา ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา จะใช้ช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2549 เหตุที่ใช้ช่วงเวลานี้เพราะมีเหตุการณ์ที่น่าสนใจหลายเหตุการณ์ ซึ่งในช่วงปี 2547 เกิดข่าวเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรการทางเศรษฐกิจเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ในปี 2548 นอกเหนือจากข่าวมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ แล้ว ยังมีข่าวสำคัญ ๆ ทางด้านการเมืองที่กระทบต่อความเสถียรภาพของรัฐบาล และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเกิดข่าวสารสำคัญ ๆ ทางด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ จึงน่าจะมีผลต่อธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไม่มากนักน้อย

3. ขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ในงานศึกษานี้ธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ที่เราสนใจประกอบไปด้วย ผลตอบแทน (stock return) มูลค่าการซื้อขาย (Value of shares traded) และจำนวนรายการซื้อขาย (No. of transaction deals)

4. ขอบเขตของข้อมูล เราจะใช้ข้อมูลราคาของดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และดัชนีราคาหลักทรัพย์ 50 (SET 50) ปริมาณการซื้อขาย จำแนกตามลักษณะของผู้ซื้อ อันประกอบด้วย นักลงทุนรายย่อยในประเทศ นักลงทุนสถาบันในประเทศ และนักลงทุนต่างประเทศ และจำนวนรายการซื้อขาย ที่นักลงทุนให้ความสนใจและมีปริมาณการซื้อขายค่อนข้างมาก

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงผลกระทบของข่าวการเมือง/ข่าวเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ทราบว่าตลาดตอบรับกับข่าวสารที่ออกมาในลักษณะใด บุคคลในตลาดประเภทใดที่ได้รับผลกระทบจากข่าวสารที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้ทราบว่าข่าวใดมีผลกระทบกับนักลงทุนและส่งผลกับธุรกรรมในตลาดไปในทิศทางใด

1.5 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการศึกษา

บทที่ 1 บทนำ จะกล่าวถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ขอบเขตการศึกษาและประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา บทที่ 2 กล่าวถึงวรรณกรรมปริทัศน์ บทที่ 3 กล่าวถึง ตลาดหลักทรัพย์และองค์กรกำกับในตลาดเงิน บทที่ 4 กล่าวถึง ข่าวกับธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ บทที่ 5 กล่าวถึง วิธีการดำเนินการและแบบจำลองในการวิจัย บทที่ 6 แสดงผลการศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่างวันที่มีข่าวการเมือง/ข่าวเศรษฐกิจ กับธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยข่าวที่เกิดขึ้นยังแบ่งออกเป็นข่าวดีและไม่ดีเพื่อศึกษาถึงทิศทางความสัมพันธ์ของข่าวกับธุรกรรมที่จะเกิดขึ้น ส่วนต่อมาแสดงผลการศึกษาวินาทีมีข่าวการเมือง/ข่าวเศรษฐกิจ เทียบกับวันที่ไม่มีข่าว กับความผันผวนของธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบทสุดท้าย กล่าวถึง บทสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ